

**TURKONFED YÖNETİM KURULU BAŞKANI
ORHAN TURAN**

**Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Perspektifinden
COVID-19'un Çalışma Hayatına Etkileri**

KONUŞMA METNİ

13 Kasım 2020, Cuma, ZOOM

Değerli Dostlarımız, TÜSİAD Başkanı ve UN Women Türkiye Direktörü, Değerli Katılımcılar;

TÜRKONFED Yönetim Kurulu adına hepinizi sağlık ve sevgiyle selamlıyorum. Küresel sorunlar ancak kapsayıcı ve katılımcı iş birlikleri ile çözülebilir. STK'lar da bu noktada çözüme giden yolu kısaltan rehberlerdir. **TÜSİAD** ve **Un Women** iş birliği ile “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” perspektifinden COVID-19'un çalışma hayatına etkilerini araştırdığımız raporumuzun, çevrim içi etkinliğine hepiniz hoş geldiniz diyorum.

TÜRKONFED olarak, **Birleşmiş Milletler**'in “**2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları**” ve bunlar arasında yer alan, **Toplumsal Cinsiyet Eşitliği**'ni önemsiyoruz. Bu alanda TÜSİAD ve UNDP ile kurduğumuz, ilk özel sektör inisiyatifi olan, **Hedefler İçin İş Dünyası Platformu** ve **İş Dünyasında Kadın Komisyonumuza** bağlı 43 kadın derneğinin de desteği ile farkındalığı artıracak projeler gerçekleştiriyoruz.

Değerli Dostlar,

Zor ve çetin bir dönemden geçiyoruz. COVID 19 süreci, ekonomik, sosyal ve toplumsal belirsizlikler yaratırken, aynı zamanda büyük bir değişim ve dönüşüm için de önemli kapıları aralıyor. Katılımcı, kapsayıcı ve eşitlikçi bir anlayışla krizi yönetenler, tünelin ucundaki ışığın gerçekten çıkış olduğunu biliyor. Bunun için aksiyon almanız, potansiyelinizin yüzde 100'ünü kullanmanız ve nitelikli insan kaynağınızı, “eşit ve adil bir sistem” ile kalkınma yolculuğunuzun öznesi yapmanız gerekiyor.

Toplumsal refah için toplumun yüzde 100 katılımı önemli! Toplumsal refah için kadınların hayatın her alanına yüzde 100 tam eşitlikçi katılımı şart! Pozitif ayrımcılık değil, “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” temelinde, adil bir sistemin inşası ile kadın-erkek birlikte, hayatı dönüştürme gücüne sahibiz.

COVID 19'un, ekonomik, sosyal ve toplumsal hayatta yarattığı olumsuzluktan, şüphesiz ki en fazla kadınlar etkilendi. Dünya genelinde 740 milyon kadın, kayıt dışı istihdam ediliyor. Ve kriz zamanlarında işlerini ilk kaybedenler de kayıt dışı çalışan kadınlar oluyor. Toplam çalışma saatinin üçte ikisi kadınlara ait olmasına rağmen, dünya genelinde gelirin sadece yüzde 10'una sahip olmaları da adil ve eşitlikçi bir sistem ihtiyacını gösteriyor.

2030 yılına kadar iş hayatında cinsiyet eşitliğinin sağlanması, dünyada 13 trilyon dolarlık bir refah artışı anlamına geliyor. Pandemi sürecinde eşitlikçi adımların atılmasıyla küresel ekonominin

önümüzdeki 10 yılda, 8 trilyon dolar büyüyeceği tahmin ediliyor. Ülkemizde, bu noktada birtakım gelişmeler sağlasa da bunun yeterli olmadığı görülüyor. Kadınların iş gücüne katılımında yüzde 30 tuzağına yakalanmış görünen ülkemizin, gelişmiş ülkeler seviyesine ulaşması *-ki bu oran yüzde 50'ler ve üstindedir-* önem kazanıyor. Özellikle emek yoğun sektörler ile sağlık ve bakım hizmetlerinde çalışan kadınların, pandemi döneminde iş yükü ve ekonomik kaybı artıyor.

Ülkemizde COVID-19 tedbirleri kapsamında işten çıkartmalar sınırlansa da kayıt dışı çalışanların üçte ikisini oluşturan kadınları iş gücü kaybının ilk sırasında yer alıyor. Son verilere göre kadın işsizlik oranı yüzde 15,9 olurken, geniş tanımlı işsizlikte bu oran iki katına çıkıyor ve her 3 kadından biri iş gücünün dışında kalıyor. Kadınların iş gücü dışında kalması ülkemizin sürdürülebilir kalkınması ve büyümesinde kayıp yaratırken, gelirin azalması ile hane halkı refahı da azalıyor.

Değerli Dostlar ve Değerli Katılımcılar;

Pandemi döneminde özellikle iş, ev, çocuk ve yaşlı bakımı ile çocukların eğitim sürecine de destek olan kadınların üzerindeki yükün hafifletilmesi gerekiyor. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği temelinde zihinsel ve kültürel değişimi, eğitim başta olmak üzere sistemsal bir dönüşüm sağlayacaktır.

Dünya genelinde okuma yazma bilmeyen 750 milyon insanın üçte ikisini kadınlar oluşturuyor. Bu geleceğimiz için ciddi bir risk... Bugünün kız çocukları yarının dünyasının liderleri olacak. Ve bir kız çocuğuna verilecek eğitim, gelecek kuşakların refah içinde yaşamasının yolunu açacak.

Yönetim kurullarında kadınların daha fazla temsil edilmesi ve kadın yönetici sayısı şirket performansını önemli ölçüde geliştirirken, kadın ve aile dostu iş yerlerinin artması, kurumsallaşması güçlü, çalışan motivasyonu ve verimliliği yüksek işletmeler yaratacak. Kamu kadar özel sektöre de önemli sorumluluklar düşüyor. İşverenlerin hem cinsiyet eşitliğine dayalı hem de kadın ve aile dostu işletme mantığı ile hareket etmeleri gerekiyor.

Raporun sadece sorunu değil, çözümü de içinde barındıran önerileriyle önemli bir kaynak olacağına inanıyorum. Ortaya koyduğu sonuçlardan yola çıkarak, **TÜSİAD-TÜRKONFED** ve **UN Women** olarak devamında bir rehber hazırlığına başlanacak olmasını önemsiyoruz.

Bu noktada başta **Doç. Dr. Emel Memiş** ve değerli paydaşlarımız (**TÜSİAD** ve **UN Women**) ile emeği geçenlere şükranlarımı sunuyorum. Katkılarından dolayı **Başkan Yardımcımız** ve **İDK Eş Başkanımız Reyhan Aktar** ile panelistlerimize de teşekkür ediyorum.

Sağlık ve sevgilerle,